

Suomen museot 2018

Mitä Museotilastossa on?

Museovirasto kokoaa vuosittain tilastotietoa päätoimisesti ja ammatillisesti hoidettujen museoiden taloudesta, henkilöstöstä ja toiminnasta. Museotilasto perustuu museoiden tilastokyselyn kautta antamiin vastauksiin, ja sen tavoitteena on antaa mahdollisimman luotettava yleiskuva maamme ammatillisesta museotoiminnasta.

Ammatillisen museon kriteerit Museotilastossa:

- Museon tulee olla valtion, kunnan, kuntayhtymän, säätiön, yhdistyksen tai muun yhteisön ylläpitämä (ei yksityishenkilön ylläpitämä)
- Museon tulee olla sääntömääräisesti museotoimintaa harjoittava toimintayksikkö
- Museon tulee olla avoinna yleisölle säännöllisesti ja museotoiminnan tulee olla ympärivuotista
- Museon tulee joko omistaa omat kokoelmat tai hallita kokoelmia deponoinnin tai muun pitkäaikaisen sopimuksen perusteella
- Museon kokoelmien tulee olla käyttäjien saavutettavissa
- Museolla tulee olla vähintään yksi vakituinen, päätoiminen, museoammatillinen työntekijä

Ahvenanmaan museot:

Museoviraston keräämä Museotilasto ei kata Ahvenanmaan maakunnan museoita. [Ålands statistik- och utredningsbyrå](#) kerää tilastotietoa Ahvenanmaan museoista.

Suomen ammatilliset museot

Vuonna 2018 Suomessa toimi yhteensä 154 ammatillisesti hoidettua museota, joista yhtä lukuun ottamatta kaikki vastasivat Museotilastokyselyyn. Vaikka museoiden lukumäärä on pysynyt samana, on vastaajissa tapahtunut pieniä muutoksia: kolme uutta museota on tullut mukaan ja kolme museota on jäänyt pois.

Ammatillisesti hoidetut museot 154

- **Valtionosuuden piirissä olevat museot (ns. vos-museot) 127**
 - Korotettua valtionosuutta saavat museot 52
 - Aluetaidemuseot 14
 - Maakuntamuseot 20
 - Aluetaide- ja maakuntamuseot 2
 - Valtakunnalliset erikoismuseot 16
 - Muut valtionosuutta saavat kunnalliset ja yksityiset museot 75
- **Muut päätoimiset museot 27**
 - Valtion museot ja yliopistojen museot 8
 - Valtakunnalliset museot 3
 - Muut valtion museot 2
 - Yliopistojen museot 3
 - Muut museot (kunnalliset ja yksityiset museot valtionosuuden ulkopuolella) 19

Museoiden valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy museot valtionosuuden piiriin valtion talousarvion asettamissa rajoissa. Valtionosuuden määrä perustuu vuosittain museokohtaisesti vahvistettuun laskennallisten henkilötyövuosien määrään.

Museoiden korotetut valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi nimetä museon maakuntamuseoksi, aluetaidemuseoksi tai valtakunnalliseksi erikoismuseoksi. Nämä museot saavat alueellisten ja valtakunnallisten tehtäviensä hoitoon korotettua valtionosuutta. Maakunta- ja aluetaidemuseot edistävät ja ohjaavat kulttuurihistoriallisten museoiden ja taidemuseoiden toimintaa ja kehittävät museoyhteistyötä omalla alueellaan. Valtakunnallisten erikoismuseoiden tehtävänä on edistää ja ohjata museotoimintaa omalla erikoisalallaan.

Museoiden ylläpitäjät 2018

Kunnat	53 %
Säätiöt ja yhdistykset	40 %
Valtio ja yliopistot (sis. Kansallisgalleria)	5 %
Yritykset	2 %
Muut	1 %

Museoiden ylläpitämät museokohteet

Suomen 154 ammatillisista museota ylläpitivät yhteensä 325 museokohdetta. Museokohteiden kokonaismäärään on otettu mukaan myös ne kohteet, jotka eivät poikkeuksellisesti ole olleet avoinna yleisölle esimerkiksi korjaustöiden vuoksi.

Museokohteista 28 % sijaitsi Uudenmaan maakunnassa.

Asukaslukuun suhteutettuna eniten museokohteita sijaitsi Kanta-Hämeessä (9,3 museokohdetta / 100 000 as.) ja Etelä-Savossa (9,0 museokohdetta / 100 000 as.).

Museokohteiden jakautuminen maakuntiin

Etelä-Karjala	8 museokohdetta
Etelä-Pohjanmaa	9 museokohdetta
Etelä-Savo	13 museokohdetta
Kainuu	4 museokohdetta
Kanta-Häme	16 museokohdetta
Keski-Pohjanmaa	4 museokohdetta
Keski-Suomi	24 museokohdetta
Kymenlaakso	9 museokohdetta
Lappi	11 museokohdetta
Pirkanmaa	23 museokohdetta
Pohjanmaa	11 museokohdetta
Pohjois-Karjala	10 museokohdetta
Pohjois-Pohjanmaa	15 museokohdetta
Pohjois-Savo	11 museokohdetta

Päijät-Häme	8 museokohdetta
Satakunta	19 museokohdetta
Uudenmaa	90 museokohdetta
Varsinais-Suomi	40 museokohdetta
Yhteensä	325 museokohdetta

Museokohteet museotyypeittäin 2018

Kulttuurihistorialliset museot	51 %
Taidemuseot	18 %
Erikoismuseot	25 %
Luonnontieteelliset museot	3 %
Yhdistelmämuuseot	3 %

Museokohteiden avoinnaolo 2018

92 % museoiden pääkohteista oli avoinna säännöllisesti ympäri vuoden.

Museokohteet olivat keskimäärin avoinna vuoden aikana 194 päivää (n = 312).

Lähteet:

[Museotilasto 2018](#), Museovirasto.

[Museoiden valtionosuudet](#). Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 1.7.2019]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html>

[Ålands statistik- och utredningsbyrå](#).

Museovirasto